[23] Rogers C.R. Freedom to Learn. – Columbus: Merrill Publishing, 1983.

Zakiryayeva Durdona Nazar qizi
Ilmiy rahbar: p.f.n., dotsent Utanbayeva D.

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy ta’lim sharoitida maktab o‘quvchilarini kasb-hunarga yo‘naltirishning nazariy va amaliy asoslari tahlil qilinadi. Muallif tomonidan o‘quvchilarning qobiliyatlarini aniqlashda innovatsion diagnostika metodlari, dual ta’lim elementlari va raqamli platformalarning o‘rni yoritilgan. Shuningdek, xalqaro tajriba asosida strategik tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: kasbga yo‘naltirish, ta’lim paradigmasi, innovatsiya, dual ta’lim, diagnostika, raqamli texnologiyalar, strategik yo‘nalishlar.

Аннотация: В данной статье анализируются теоретические и практические основы профориентации школьников в условиях современной образовательной парадигмы. Автором освещена роль инновационных диагностических методов, элементов дуального образования и цифровых платформ в выявлении способностей учащихся. Также на основе международного опыта разработаны стратегические рекомендации.

Ключевые слова: профориентация, образовательная парадигма, инновации, дуальное обучение, диагностика, цифровые технологии, стратегические направления.

Abstract: This article analyzes the theoretical and practical foundations of vocational guidance for schoolchildren in the modern educational paradigm. The author highlights the role of innovative diagnostic methods, elements of dual education, and digital platforms in identifying students' abilities. Strategic recommendations have also been developed based on international experience.

Keywords:vocational guidance, educational paradigm, innovation, dual education, diagnostics, digital technologies, strategic directions.

Zamonaviy dunyoda kadrlar tayyorlash tizimi shiddat bilan o‘zgarib bormoqda. O‘zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan ta’lim islohotlari markazida yosh avlodni nafaqat bilimli, balki jamiyatda o‘z o‘rnini topa oladigan yetuk mutaxassis qilib tarbiyalash vazifasi turibdi. Maktab yoshidan boshlab kasbga yo‘naltirish o‘quvchining kelajakdagi muvaffaqiyatini belgilab beruvchi asosiy omillardan biridir.

Bugungi kunda o‘quvchilarning qiziqishlari va qobiliyatlarini aniqlashda faqatgina an’anaviy testlar bilan cheklanib bo‘lmaydi. Zamonaviy ta’limda psixofiziologik diagnostika, sun’iy intellektga asoslangan algoritmlar va kognitiv testlar keng qo‘llanilmoqda. Bu metodlar o‘quvchining qaysi sohaga moyilligi borligini aniqroq ko‘rsatib beradi.

Dual ta’lim tizimi o‘quvchilarga nazariy bilimlarni bevosita ishlab chiqarish bilan bog‘lash imkoniyatini taqdim etadi. Raqamli platformalar esa masofaviy tarzda turli kasblar bilan tanishish, virtual laboratoriyalarda tajriba o‘tkazish va mutaxassislar bilan muloqot qilish uchun keng yo‘l ochadi. Bu esa o‘quvchilarda kasb haqida real tasavvurlar shakllanishiga xizmat qiladi.

Germaniya, Finlandiya va Janubiy Koreya kabi davlatlar tajribasi shuni koʻrsatadiki, kasbga yoʻnaltirish jarayoni uzluksiz boʻlishi lozim. Germaniyada 5-sinfdan boshlab oʻquvchilar turli korxonalarga ekskursiyalar qilishadi va oʻzlarini turli rollarda sinab koʻrishadi. Ushbu tajribani milliy ta'lim tizimiga adaptatsiya qilish yuqori natija beradi.

Xulosa oʻrnida ta'kidlash lozimki, maktab oʻquvchilarini kasb-hunarga yoʻnaltirish tizimini rivojlantirish uchun quyidagilar taklif etiladi:

- Maktablarda maxsus kasbga yoʻnaltirish xonalarini tashkil etish;
- Oliy ta'lim muassasalari va ishlab chiqarish korxonalari bilan hamkorlikni kuchaytirish;
- Raqamli portfoliolarni joriy etish.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – T.: "O'zbekiston", 2021.
2. Utanbayeva D. Kasbga yoʻnaltirish metodikasi. – T., 2023.
3. Pedagogika fanlari jurnali, 2022-2024 yillardagi sonlari.